De adder in perspectief:

Verschillen en overeenkomsten
tussen de Slenk en de Lusekamp

Bas Raaijmakers &
Frank Heinen

Oppervlakte en ligging

- Slenk is 30 Ha
- Ligt aan de voet van het hoogterras tegen Kombergen (stijlrand) aan

- Lusekamp 20 Ha
- Op middenterras aan de voet van stijlrand

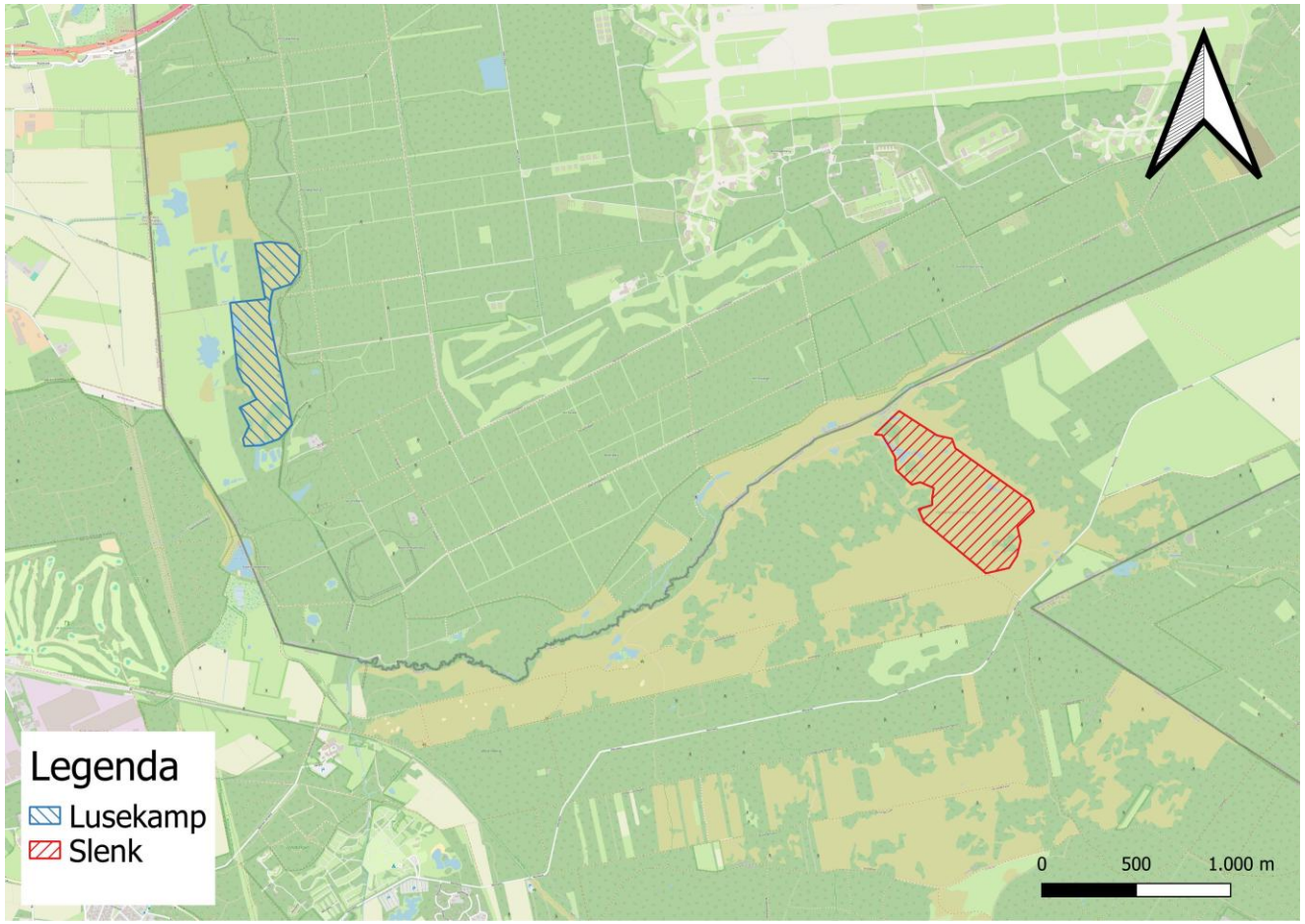

Geschiedenis Slenk

- Slenk is van oudsher een bolwerk voor de adder op de Meinweg
- Van vroeger uit diverse hibernacula bekend

Geschiedenis Lusekamp

- Tot-en-met 2010 enkel sporadische waarnemingen
- In 2010-2011 werd geconstateerd dat uit alle deelgebieden de Lusekamp naar waarschijnlijkheid nog de gezondste populatie had

Landschapecologische benadering de Slenk

- Actieve kwelwatertoevoer vanuit het hoogterras
- Watert af richting het Boschbeekdal

Landschapecologische benadering de Lusekamp

- Lusekamp aan de voet van een stijlrand op het middenterras

Beheer: verschillen en gelijkenissen

Beheer: de Lusekamp

- Jaren 80 vorige eeuw grootschalige verwijdering houtopslag in Gagelmoeras
- Kleinschalig, handmatige beheerswerkzaamheden
- Actief tegenhouden van adelaarsvaren
- Twee maal per jaar maaien in natte graslanden

Beheer: de Slenk

- 2024, grote ingrepen omtrent het verwijderen van boomopslag
- Grootschaliger beheer
- Machinaal verwijderen van adelaarsvarens

Begrazing Slenk

- Slenk werd tot 2024 grotendeels begraasd doormiddel van Galloways

- Nadelen;

- Hedendaags wordt er doormiddel van gestuurde schapenbegrazing gegraasd.

Begrazing; Lusekamp

- Gestuurde begrazing doormiddel van schapen en geiten
- Vermijd drukbegrazing!

Vegetatiestructuur Slenk

- Typisch vochtig heideterrein met gagelstruwelen en heidevegetaties.

- Overgangen van gagel naar pijpenstro / heide zijn belangrijke gradienten voor adders

Vegetatiestructuur Lusekamp

- Weelderig dicht gagelmoeras
- Geen duidelijke structuren of overgangen
- Dungezaaide houtopslag van vuilboom
- Soorten van meer voedselrijkde omstandigheden zoals riet en pitrus

Voedselaanbod

- In beide gebieden lijkt er meer als voldoende voedsel aanwezig
- Lusekamp kent hogere dichtheden van vochtminnende prooidieren zoals groene kikker en levendbarende hagedis
- Hooilanden grenzend aan Lusekamp dragen bij aan vele prooidieren.

Predatie

- Slenk kent hoge dichtheden van zwijnen, te zien aan o.a vraat/wroet sporen en zichtwaarnemingen tijdens inventarisaties

- Lusekamp lijkt minder invloed te hebben van zwijnen, weinig tot geen sporen of waarnemingen in de adderterreinen

Conclusie

- Kleinschalig beheer lijkt de sleutel tot succes
- Weelderige moerasvegetatie klimaatbestendiger

Advies

- Richt waar mogelijk op kleinschalig beheer!!
- Blijf zoeken naar mogelijkheden om water vast te houden!!
- Houd de zwijnen in toom!

